

ANCAK MÜ'MİNLER CENNETE GİRECEK*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Ak-Televizyon izleyenleri ve Ak Radyo dinleyicileri! Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun...

Rabbimiz'e sonsuz hamd-ü senâlar ederiz, mübarek beldelerde bulunuyoruz. Allah cümle dinleyicilerimize buraları ziyaret etmek, umreler, haclar nasib eylesin...

Bakara Sûre-i Şerifesi'nin 111 ve 112. ayetleri anlatacağımı sanıyorum. Çünkü akşam namazı yakın olduğu için, belki daha fazla izah yapamam. 111. ayet-i kerimede Rabbimiz Tebàreke ve Tealâ Hazretleri buyuruyor ki:

*Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahim:*

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ

نَصَارَى تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

(البقرة: ۱۱۱)

(Ve kâlû len yedhule'l-cennete illâ men kâne hûden ev nasârâ, tilke emâniyyühüm, kul hâtû burhâneküm in kuntüm sàdikîn.) (Bakara, 2/111)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ

عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

(البقرة: ۱۱۲)

(*Belâ men esleme vechehû li'llâhi ve hüve muhsinün felehû ecrühû inde rabbihî ve lâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn.*) (Bakara, 2/112) *Sadaka'llàhu'l-azîm.*

a. Yalnız Hristiyanlar ve Yahudiler Cennete Girecek Demeleri

(*Ve kâlû*) “Dediler ki...” Kimler diyenler?.. Ehl-i kitaptan bahsetmişti 109. ayet-i kerime:

“Ehl-i kitaptan çoğu, sizi iman etmenizden sonra kâfirler olarak geriye döndürmek, çevirmek isterler. (*Haseden min indi enfüsihim*) Kendi içlerinden, kendi nefislerinden kaynaklanan bir kıskançlık duygusundan bunu isterler. (*Min ba'di mâ tebeyyene lehümü'l-hak*) Gerçek onlar için açık seçik ortaya çıkmış olduğu halde; İslâm'ın hak din olduğu, Muhammed SAS'in Allah'ın ahir zaman peygamberi, gönderdiği mübarek bir zat olduğu iyice belirmiş olduktan sonra, ona rağmen hasedlerinden, kıskançlıklarından böyle yapmak isterler.” demişti.

(*Ve kâlû*) “İşte yine bunlar, ehl-i kitap, yâni kendilerine daha önce peygamber gönderilmiş kimseler, kitap indirilmiş kimseler dediler ki: (*Len yedhule'l-cennete*)

Cennete girmeyecek...” *Len*, istikbal mânâsı veren bir olumsuzluk ön takısı. Şimdiki ve geniş zamanın başına geliyor. (*Len yedhule*) “Girmeyecek, cennete girmeyecek; (*illâ men kâne hûden ev nasârâ*) ancak yahudi olan ve nasrânî olanlar girecek, onlardan gayrisi cennete girmeyecek.’ dediler.

(*Tilke emâniyyühüm*) Bu onların kendi kuruntularıdır, temennileridir. (*Kul*) Ey Rasûlüm, sen onlara de ki: (*Hâtû burhàneküm*) ‘Kanıtlarınızı, delillerinizi, belgelerinizi getirin, ortaya koyun bakalım! (*İn küntüm sàdikîn.*) Eğer doğru sözlü insanlar iseniz, bir kanıt varsa, bir deliliniz varsa, bunu isbatlayacak bir belgeniz mevcutsa, getirin koyun bakalım ortaya!’ de ey Rasûlüm onlara! Çünkü öyle bir belgeleri yok... İstikbale ait, Cenâb-ı Hakk’ın kararına ait bir şeyi söylemeye hakları yok!” (Bakara, 2/111) buyrulmuş oluyor.

Yahudiler ve hristiyanlar tarih boyunca, Peygamber Efendimiz’e kadarki hayatlarında iddia etmişler ki, bu Mâide Sûresi’nde gelecek ayet-i kerimede de bahis konusu ediliyor:

نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ

(المائدة: ١٨)

(*Nahnüebnâu’llâh*) “BizAllah’ın evlatlarıyız. (*Ve ahıbbâühû*) VeAllah’ın habibleriyiz, dostlarıyız, sevgilileriyiz.” demişler. (Mâide, 5/18)

Yâni, kendilerini Allah'ın evlâdı sıfatıyla sıfatlandırıyorlar ve Allah'ın sevgili kulları, sevgilileri sanıyorlar, böyle iddia ediyorlar. Bunu demişler, bunları dedikleri sabit.

Tabii bu bir benzetme oluyor, Allah'ın oğullarıyız demeleri... “Nasıl bir baba kendi evlâdını severse, biz de Allah yanında öyle sevgili insanlarız.” diyorlar. Bunu da daha iyi açıklamak için, (*ebnâühû ve ahibbâühû*) ve onun sevgilileriyiz diye iddia ediyorlar. Daha önceki ayet-i kerimeler izah edilirken geçmişti.

Yahudiler de demişler ki:

لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَةً

(البقرة: ٨٠)

(*Len temessene'n-nâru illâ eyyâmen ma'dûdeh*)
“Bize cehennemın ateşi ancak sayılı günlerde gelecek, etki yapacak, ondan sonra biz cennete gireceğiz. Başkaları ebedî cehennemde kalacak.” (Bakara, 2/80) demişler.

Tabii bunların hepsi istikbâle ait boş sözler, asılsız sözler. Allah cenneti niçin yarattı?.. Sevgili kullarını taltif etmek için. Temiz, halis muhlis kullarını mükâfatlandırmak için. Cehennemi niçin yarattı?.. Kendisine âsî kulları, günah işleyen kulları, söz dinlemeyen, sözünü tutmayan kulları cezalandırmak için, kâfirleri cezalandırmak için... Şimdi hem kâfir olup, hem cennete gireceğini sanmak; hem Allah'ın emrine karşı gelip, Peygamberine karşı

çıkıp, kitabına karşı çıkıp; hatta kendilerinin kitaplarının ahkâmına, kendi peygamberinin sözüne uymayıp da, ondan sonra yine cennete girmeyi temenni etmek imansızlık alâmeti...

Çünkü, Allah'a ait bir şeyi kendileri böyle yalan yanlış, ne cür'etle söylüyorlar? İmanları zayıf ki, söyleyebiliyorlar. Sağlam olsa korkarlar, Allah'tan korkarlar, ürperirler, titrerler. Hem de ileriye dönük bir şey... İstikbalde ne olacağını beşer bilemez. Zan ve tahminden öteye gidemez söyledikleri sözler... Mâzînin, hâlin ve istikbâlin, geçmiş zamanın, gelecek zamanın her şeyini Cenâb-ı Hak bilir.

Sonra insanların cennete girecekleri, cehenneme atılacakları onun kararına bağlı... İnsanlar mü'min bile olsalar muhakeme olacaklar, sevapları, günahları tartılacak. Çok iyi bazı kulları, Cenâb-ı Hak hesapsız cennetine sokacağını bildiriyor. Çok müstesna bir ikram... Yâni, sorgu sual olmadan, hesaba çekilmeden bazı çok mübarek insanlar cennete girecekler. Ama ötekilerin sevapları, günahları tartılacak, ölçülecek... Cenâb-ı Hak cennete girsin derse, girecek. Girmesin, cehenneme atılsın derse, cehenneme atılacak.

الْحُكْمُ لِلَّهِ

(El-hükmü li'llâh)¹ "Karar ve hüküm Allah'ın..." Kararı o verecek, o buyuracak, ne dilerse öyle olacak. Onun hakkında birisi kalkıp da bir şey söyleyebilir mi?..

Şimdi, meclisin karar vereceği bir şeyi, halktan birisi böyle olacak, böyle olacak böyle istiyorum diyebilir mi?.. Ya da başkomutanın karar vereceği bir hususta, bir er şöyle olacak, böyle olacak diyebilir mi? Kendisine ait olmayan bir mevkînin sorumluluğunu, salâhiyetini ne hakla kullanıyor?..

Tabii, son derece esassız olduğu için, uydurma olduğu için... Kendileri zaten, Peygamber Efendimiz'in ahir zaman peygamberi olduğunu, çocuklarını bilir gibi biliyorlardı. Hakikat kendilerine apaçık açıklanmış, ortaya çıkmıştı. Onu bildikleri halde hasedlerinden, kıskançlıklarından kabul etmiyorlardı. E kıskançlığı Allah mükâfatlandırır mı? Hasedi, küfrü mükâfatlandırır mı?.. Doğruyu bile bile, eğri yola gideni Allah mükâfatlandırır mı?.. Son derece yanlış bir şey, olmayacak bir şey!..

Onun için, (*tilke emâniyyühüm*) diyor Cenâb-ı Hak. Yâni, "Bu onların temennileri..." *Emâni*, *ümniyye* kelimesinin çoğulu; *temennî* kelimesi de aynı kökten. Yâni, "İçinden ah şöyle olsa, ah böyle olsa diye temenni ettikleri hevesleridir onların..." Ama hevesleri kursaklarında kalacak. Öyle temenni ediyorlar, öyle hayal ediyorlar ama, hayal başka, hakikat başka, temenni başka, başlarına gelecek başka...

---

¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.97, no:169; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.X, s.149, no:18654; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.299, no:31567; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.143, no:1164, *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XXXI, s.202, no:34079.

Cenâb-ı Hak burada buyuruyor ki: (*Tilke emâniyyühüm*) “Bu iddia, yâni cennete ancak yahudi olanlar girecek, ya da nasrânî olanlar, hristiyanlar girecek demek; bu sadece bir kuruntudur, bir hevestir, kendilerinin hevesleridir. Ağızlarının sulanmasıdır, istemeleridir.”

(*Kul*) “Onlara, böyle laf söyleyenlere sen de ki ey Rasûlüm: (*Hâtû burhàneküm in küntüm sâdikîn*) ‘Eğer doğruysanız, gerçekseniz, gerçeği söyleyen, gerçeği işleyen, gerçeği konuşan insanlarsanız, dürüst insanlarsanız, getirin belgeyi koyun bakalım! Hangi belgeye dayanarak bunlar cennete girecek de, ötekiler girmeyecek diyorsunuz? Allah’ın işine ne hakla karışıyorsunuz? Cennete gireceklerin tesbiti ve cehenneme atılacakların tesbiti sizin işiniz değil ki!.. Getirin bakalım delilinizi!’ de.”

Tabii, bir delil getiremezler. Sadece bir takım temennilerden, kuruntulardan, heveslerden ibarettir. Bunun böyle temelsiz, asılsız olduğunu Cenâb-ı Hak açıkça beyan ediyor.

b. Allah’a Teslim Olanlar Cennete Girecek

Çünkü Allah-u Teâlâ Hazretleri, Adem AS’ı peygamber olarak göndermiş. Ondan sonra her beldeye, her millete, nice nice isimlerini bilmediğimiz Allah’ın peygamberlerinin geldiğini, Kur’an-ı Kerim bize bildiriyor. Bunların bazılarının isimlerini biliyoruz.

Çeşitli devrelerde, çeşitli milletlere peygamber gelmiş. Âd kavmine, Semud kavmine, Firavun'a, ve sair ahâliye bu peygamberler gelmiş, Allah'ın emrini bildirmişler. O zaman, o peygamberler Allah'ın emrini bildirdiği zaman, o peygamberleri dinleyenler, sözünü tutanlar, itaat edenler, onlara mü'min olanlar, ashab olanlar cennete girecek. O şeriata tâbi olup, akıllı uslu ömür geçirenler cennete girecek.

Ondan sonra, Hazret-i Mûsâ AS'dan sonra Hazret-i İsâ AS. Hazret-i İsâ AS'dan sonra da Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ SAS gelmiş. Peygamber Efendimiz'e tâbi olanların çoğu cennete girecek. Cennete giren insanların büyük çoğunluğu mü'minler olacak. Tabii ne kadar halis, ne kadar muhlis, ne kadar mübarek insanlar geçtiğini İslâm Tarihi'nden biliyorsunuz. Nasıl keramet sahibi olduklarını, nasıl mübarek olduklarını tarih kitapları yazıyor. Hristiyanlardan, yahudilerden bazıları, onların o mübarekliği karşısında imana geliyorlar.

Meselâ: Cüneyd-i Bağdâdî Hazretleri'ne o zamanın yahudilerinden bir tanesi gelmiş, demiş ki:

“—Peygamberiniz hadis-i şerifte:²

الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَجَنَّةُ الْكَافِرِ

(م.ت.ه. حم. حب. طس.ع. هب. عن أبي هريرة؛ ك. طب. والبزار عن سلمان؛ طس. حل. و.)

(القضائي عن ابن عمر)

(*Ed-dünya sicnü'l-mü'mini, ve cennetü'l-kâfir*) 'Dünya mü'minin zindanıdır, kâfirin de cennetidir.' buyuruyor. Nasıl oluyor bu?.." demiş.

Yâni, kâfirler o devirde sıkıntıdalar. Mü'minler o devirde devlet kendilerinin, hükümet kendilerinin, mal mülk yanlarında... Sahabiler zamanında İslâm yayıldı, nice nice zenginler oldu. Her türlü dünyevî ve uhrevî nimet mü'minlerin elinde...

---

² Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2272, no:2956; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.562, no:2324; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1378; no:4113; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.323, no:8272; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.462, no:687; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.157, no:2782; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.351, no:6465; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.425, no:8298; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.148, no:9797; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.236; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.350; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.229, no:3103; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.18; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.VIII, s.102; Ebû Hüreyre RA'dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.699, no:6545; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.236, no:6087; Bezzâr, *Müsned*, c. I, s.385, no:2498; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.199; Selman RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.65, no:9236; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.262, no:6108; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.185; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.118, no:145; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VI, s.401, no:3458; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXII, s.14; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.197, no:6855; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VII, s.129, no:34722; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.137, no:346; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.6887; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.185, no:6081; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.299, no:1318;

Câmiu'l-Ehâdis, c.XIII, s.9, no:12431.

Gayr-i müslim olanlar da, o zamanlar kenar mahallelerde fukara takımı durumuna düştüler. Yahudi mahallesi, hristiyan mahallesi; hor hakir bir şekilde yaşadılar o zaman. Yâni, “Fiilî durum böyle değil. Mü’minler sanki cennette gibi rahat ediyorlar, kâfirler sıkıntı çekiyorlar. Nasıl oluyor?” demiş.

O da demiş ki:

“—Ahiretteki azabların fenalığına bakılırsa, kâfirin dünyadaki bu hali cennet gibidir. Mü’minin de, ahirette sahip olacağı cennetteki sonsuz nimetler düşünülürse, o zaman dünyada ne kadar rahat da etse, refah da görse, müreffeh de yaşasa, sönük kalacak cennetin yanında... Bu mânâyâ gelir.” demiş.

Sonra da demiş ki:

“—Sen müslüman ol bakalım! Müslüman olma zamanın geldi.” demiş.

Müslüman olmadığını da bilmiş, müslüman olmasının zamanı geldiğini de bilmiş. O da kendisinin tebdil-i kıyafet etmesine rağmen, karşısındaki evliyâ tarafından teşhis edilmesini görünce, anlamış ki karşı taraf hak din üzere... Zaten deliller ortada, hepsi biliyorlar, hasedinden kabul etmiyorlar. Müslüman olmuş.

Nice böyle evliyâullah geçmiş, tarih kitapları anlatıyor. Mevlânâ Hazretleri vefat ettiği zaman, gayr-i müslimler cenazesine gelmişler, ağlamışlar. Bunların hepsi bilinen şeyler.

Şimdi, “Sadece yahudiler cennete girecek, sadece nasrânîler cennete girecek.” diyenlere, ‘Haydi bakalım, bu sadece sizin kuruntunuzdur, temenninizdir, hevesinizdir; delilleriniz varsa gelin, koyun ortaya!’ de onlara; çünkü getiremeyecekler.”

(*Belâ*) “Hayır, öyle değil!” veyahut, “Onların dediklerinin aksine, girmeyecek diyorlar ama, evet girecekler.” *Belâ*, böyle bir olumsuzdan sonra, o olumsuz hükmün aksini gösteren bir edattır. Meselâ: (*Elestü bi-rabbiküm*) “Ben sizin Rabbiniz değil miyim?..” Değil miyim, olumsuz bir ifade oluyor. Ona Rabbimizsin demek için, (*belâ*) demek gerekiyor. *Belâ*, evet mânâsına gelen bir kelime ama, olumsuzluğu değil de, olumlu tarafı tasdik etmeye yönelik bir mânâ taşıyor. (*Belâ*) “Hayır, sizin öyle tahmin ettiğiniz gibi değil. Evet siz ummuyorsunuz ama, ummadığınız halde mü’minler cennete girecek.” demek.

(*Belâ*) “Bilakis, evet, mü’minler cennete girecek. (*Men esleme vechehû li’llâhi*) Her kim ki zâtını Allah’a teslim ederse...” *Esleme-yüslimü-islâm*; selâmete gitmek, selâmete yönelmek demek. *Vecih* de yüz demek ama, yüz vücudun bir parçası... Bir parçası zikredilip bütün kastedilme durumu var, zât mânâsına geliyor. (*Men esleme vechehû*) “Zâtını kim teslim ederse, yönlendirirse, (*li’llâhi*) Allah’a... Kim Allah’a yönelirse, Allah’a kendini teslim ederse, Allah’ın emrine itaat ederse, Allah’ın dinine tâbi olursa...” mânâsı murad ediliyor.

Yâni, bir müslüman ne yapıyor?.. Vechini selâmet yeri olan iman tarafına döndürmüş oluyor. Onun için, (*esleme vechehû*) deniliyor. “Allah’a kim zatını teslim ederse...” Zatını nasıl teslim edecek?.. “Yâ Rabbi, sen ne dersen ben onu kabul ettim! Tamam, sana teslimim, senin buyruğunu tutuyorum, senin dinine giriyorum!” diyerek teslim edecek.

Onun için tefsir alimleri, (*vechehû*) yüzü demek olduğu halde; yüzü demekten vücudu demek, zâtı demek anlaşıldığı halde, tefsir ederken demişler ki: (*Men esleme dînehû li’llâhi*) Yâni, “Dindarlığını Allah’ın istediği şekle döndürürse...” mânâsını vermişler. Yâni mânâ verirken, (*dînehû*) diye tefsir etmişler, murad budur demişler.

Aslında *vecih* yüz demek. Ama meselâ güzel bir yemek yiyoruz, ondan sonra çok beğeniyoruz. Yemeği yapan kimseye dua edeceğiz, diyoruz ki:

“—Eline sağlık...”

Peki eli sağlıklı olsa da ayağı ağrırsa, beli romatizma olsa, başı çatlasa, diş ağrısından kıvransa; kıymeti olur mu elinin sağlığının?.. Yâni elden murad, o elin sahibi olan kişi olmuş oluyor? Bunlara ne derler?.. (*Zikrû’l-cüz’ irâdeti’l-kül*) “Parçayı söyleyip, bütünü kassetmek.”

“Kim yüzünü Allah’a teslim ederse, yönlendirirse...” Allah’a yönelmek, Allah’ın dinine yönelmek, selâmete yönelmek... *Esleme* de, selâmete doğru gitmek demek oluyor.

Yâni, kim Allah'ın buyruğuna el pençe divan durur, yönelir, onu kabule, kabul yoluna girerse; bu iman etmektir. İslâm olmak ne demek?.. İşte böyle bir işi yapmak demek... Allah'a teslim olacak, Allah'ın yoluna yönlenecek, Allah'ın istediği istikamete teveccüh edecek.

Yâni yahudi olmak şartı, nasrânî olmak şartı değil de; “Kim kendisini Allah'a yönlendirir, yüz Allah'ın yoluna girerse...” (*Ve hüve muhsinün*) Dine girdi tamam ama, bir de şu şartı koymuş Cenâb-ı Hak: “O iyilik yapıcı olacak.” Yâni, dine girdikten sonra da, iyilik yapmak tarafını izhar edecek. Yâni dine girdi, ilmiyle de, bilgisiyle de âmil olacak. Hem müslüman olacak, hem de İslâm'ın emri olan görevleri yapacak.

“Kim müslüman olursa, Allah'ın dinine girerse, hem de müslümanlığını muhsin bir şekilde yaparsa...” *Ahsene-yuhsinü*, bir şeyi güzel yapmak demek. “Dindarlığını güzel yaparsa; eğri büğrü değil, yamuk değil, baştan savma değil, güzel yaparsa; (*felehû ecruhû inde rabbihî*) o zaman Rabbinin huzurunda, katında, yanında onun ecri, sevabı olur, oluşur. Rabbinin huzuruna vardığı zaman bu dindarlığının mükafatını, ecrini, karşılığını görür. Böyle zâtını, vechini Allah'a teslim edip selâmet yoluna girmiş ve bir de icraatında muhsin kullar olarak, güzelce kulluğunu yapmış olan kimseye, Rabbinin huzurunda ecirler, mükâfatlar var, sevaplar var.

(*Ve lâ havfun aleyhim*) “Ve onlara bir korku olmayacak ahirette...” “Aman, acaba Allah bizi günahlarımızdan dolayı cehenneme atar mı, yakar mı?” diye böyle bir korku olmayacak, korkulacak bir duruma düşmeyecekler. (*Ve lâ hüm yahzenûn*) “Onlar mahzun da olmayacaklar.” Umduğunu bulamamak, istediği kadar mükafata erişememek gibi üzücü olaylar, durumlar bahis konusu olmayacak.

Cenâb-ı Hak iki şart koşuyor: Birisi kişinin, kulun zâtını Allah’a yöneltmesi, tevcih etmesi... Biz buna müslüman olmak diyoruz, İslâm’a girmek diyoruz. İmanı olacak, sırf Allah’a ibadet edecek; bu bir.

(*Ve hüve muhsinun*) “İslâm’a girdikten sonra, kulluğunu güzel yapacak.” Bunu da tefsirler, (*Ey ittebea fîhi’r-rasûl*) “Dindarlığında Rasûlüllah’a tâbî olursa...” İki şart var: İnsanın ibadetlerinin kabul olması için şartlardan birisi, Allah rızası için olacak, hâlisâne olacak, niyetinde karışıklık olmayacak, art niyet olmayacak, başka maksat olmayacak bu bir. Kendini tam, halis muhlis Allah’a teslim edecek, tam teslim olacak.

Tam teslim olmayan ne yapıyor?.. Dini sömürüyor, dindarlıktan faydalanıyor, oy toplamaya çalışıyor, veyahut ticaretini geliştirmeye çalışıyor, veyahut dünyasını doğrultmaya gayret ediyor, veyahut birisinin gözüne girmeye gayret ediyor... Yâni bunlar niyetlerdeki çarpıklıklar, bozuşukluklar, katışıklıklardır. Öyle değil...

Tam teslim oldu, katıksız: “Rabbim ne derse onu yapacağım! Örtün derse örtüneceğim, oruç tut derse tutacağım, namaz kıl derse kılacağım, haram yeme derse yemeyeceğim...” diyor, her şeyiyle tam; bu bir... Şartın birisi ihlâs, kalbinin niyetinde başka bir şey olmayacak.

c. Sünnete Uyanlar Cennete Girecek

İkinci şart nedir?.. (*Ve hüve muhsinün*) “Peygamber SAS’in sünnetine uygun olacak, Rasûlüllah’a uygun olacak.” Yâni, Rasûlüllah’ın sünnetine uygun olmadan, bir insan iyi niyetle bir şey yapsa, bunun sevabı var mı? Yok. Çünkü Rasûlüllah’a uygun değil. “Bu hususta delilin nedir?” diye sorulacak olursa, müfessir hadis-i şerifi zikretmiş. Müslim isimli meşhur *Sahîh-i Müslim*’in yazarı kaydetmiş, Aişe Vâlidemiz RA rivayet etmiş. Buyurmuş ki Peygamber Efendimiz:³

مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ

(خ.م.حم. عن عائشة)

(*Men amile amelen leyse aleyhi emrunâ, fehüve reddün*) “Bir amel işleyen, bir icraat yapan, bir iş yapan kimse, ama öyle bir iş yapıyor ki, bizim işimiz o tarzda değil...”

---

³ Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.753, *Bey’* 39/60; Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1343, no:1718; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.180, no:25511; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.227, no:81; Ebû Avâne, *Müsned*, c.IV, s.171, no:6410; İbn-i Ebî Àsım, *es-Sünneh*, c.I, s.62, no:45; Hz. Aişe RA’dan.

Bizim işimizin üzerinde olduğu şekilde olmayan bir amel işlerse bir insan, icraat yaparsa; o nedir? (*Fehüve reddün*) Merduddur, Allah onu reddeder, kabul etmez.” Der ki:

“—Ne yaptın?..”

“—Şöyle yaptım böyle yaptım.”

“—E niye Peygamberime uygun yapmadın?.. Red...” Kabul edilmez. Peygamber Efendimiz öyle buyuruyor.

Onun için, biz her işimizi Rasûlüllah SAS Efendimiz’in sünnetine uygun yapmaya dikkat ediyoruz. Neden?.. Sünnete aykırı olunca (*fehüve reddün*) reddedilecek, merdud olacak, Allah’ın huzurundan geri dönecek, kabul edilmeyecek.

Niçin ta başından beri, Rasûlüllah Efendimiz’in sünnetine sarılmış ihlâslı insanlar?.. Sünnet-i seniyyeyi okumuşlar, öğrenmişler, uygulamışlar. Namazların sünnetleri var, orucun sünnetleri var... Her şeyin adabı var. Peygamber Efendimiz’in sünnetine, yaptığı şekle uygun bir şekilde yapmaya gayret edeceğiz... Çünkü, eğer yapılan iş, farz edelim ki hâlisâne bile olsa, eğer Rasûlüllah’ın gösterdiği şekilde değilse, Allah onu kabul etmiyor. Neden? Sünnete aykırı oldu, bid’at oldu, yanlış oldu. Çünkü herkes dinde kendi aklına göre bir şey yapmaya kalkarsa, din bozular.

Burada görüyoruz işte dünyanın her yerinden umreye gelen kardeşlerimizi; kendi bildiğine bir şey yaparsa, o yanlış oluyor. Giyim kendi bildiği gibi olursa, yanlış oluyor, ibadet kendi bildiği gibi olursa yanlış oluyor.

Nasıl olacak?.. Sünnet-i seniyyeye uygun olacak, Peygamber Efendimiz'in sünnetine uygun olacak.

“—Peki, sünnet-i seniyyeye çok uygun hareket etti de şu karşıdaki filanca herif, ama kalbi fesad, niyeti başka; birilerini tavlama, aldatmak istiyor. Onun için, böyle kuzu postuna büründü, müslümanların arasına girdi. Amma ben onun aslını bilirim, o ne tilkidir, o ne domuzdur, o ne bilmem nedir...”

Hà, dış şekli itibarıyla, her şeyiyle sureti, görünüşü Peygamber Efendimiz'in sünnetine uygun olsa, kalbi uygun olmasa, niyeti bozuk olsa; onun da kıymeti olmaz.

وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ
هَبَاءً مَّنْثُورًا

(الفرقان: ٢٣)

(*Ve kadimnâ ilâ mâ amelû min amelin fecealnâhü hebâen mensûrâ*) [Onların yaptığı her bir işi ele alırsınız, onu saçılmış zerreler haline getiririz, değersiz kılarız.] (Furkan, 25/23) buyruluyor.

O zaman, Allah o amelleri de kabul etmez. Onların da hepsi boşa gider. Çünkü münafıkça yapmıştır, riya ile yapmıştır. Riya ile yaptığı zaman da, Allah'ın kabul etmeyeceği hakkında çok ayet-i kerimeler var. Meselâ bir tanesini okuyalım:

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا
قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ
وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا

(النساء: ١٤٢)

(Inne'l-münâfikîne yuhâdiuna'llâh)
“Münafıklar Allah'ı aldatmaya kalkışıyorlar.”
Hâdaa-yuhâdiu, karşılıklı iki taraf olmuş
hud'a, oyun, hile yapmaya çalışıyor.
(Yuhâdiuna'llâh) “Allah'ı aldatmaya
kalkışıyorlar” demek, halbuki mümkün
olmayan bir şey bu. (Ve hüve hâdiuhüm)
“Halbuki, Allah onların oyunlarını başlarına
çeviriyor. Onlar kendileri yanlış yolda
olduklarının farkında değil, Allah'ı aldatmaya
çalışıyorlar, halbuki kendileri aldanıyorlar.”

Namaz kılarlardı Efendimiz zamanında
münafıklar ama; (Ve izâ kâmû ile's-salâti kâmû
küsâlâ) “Namaza tembel tembel kalkarlardı.
(Yürâûne'n-nâs) İnsanlara gösteriş için
yaparlardı. (Felâ yezkürûna'llâhe illâ kalîlâ)
Allah'ı çok az zikrederlerdi.” (Nisâ, 4/142)

Bunların cehennem en aşağı tabakasına
gideceklerini de, ayet-i kerimeler bildiriyor:

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ

(النساء: ١٤٥)

(*Inne'l-münâfikîne fi'd-derki'l-esfeli mine'n-nâr*) [Şüphe yok ki, münafıklar cehennemın en alt katındadırlar.] (Nisâ, 4/145)

Demek ki, bu ayet-i kerimede de Rabbimiz bize öğretiyor: Bir kere kişi zâtını, bütün varlığını Allah'a tam bağlayacak, tam teslim edecek, tam yönelecek. Çok temiz duygularla Allah'a sımsıkı bağlanacak, bir... Bir de bu bağlılığının gereği olan işlemleri, ibadetleri güzel yapacak, (*ve hüve muhsinün*) muhsin olarak yapacak. Muhsin olması, yâni ibadetin ihsan üzere olması nasıl oluyor?.. Sünete uyararak. Umûmî mânâsıyla Efendimiz'in öğrettiği şekle uygun olacak, bid'at olmayacak.

Bir de Peygamber SAS Efendimiz, kendisi ihsanı nasıl tarif etmiş: "Allah'ı görüyormuş gibi ibadet etmek" diye tarif etmiş. Yâni Allah'ı görüyormuşuz gibi; biz onu görmüyoruz ama o bizi görüyor. Biz onu göremeyiz zâten, bakamayız, baksak gözümüz dayanmaz, mümkün değil.

Mûsâ AS bakmak istedi, "Göster cemâlini göreyim yâ Rabbi, tecelli eyle de seyredeyim!" dedi. Tur Dağı'na tecelli edince, o dağın tecellisine bile dayanamadı, bayıldı, yere düştü. Yâni, insanoğlunun takati yok. Gözleri onu göremez, mümkün değil.

Ama o bizi görüyor. Biz de onun bizi gördüğünü bilerek kendimizi derleyip, toparlar, edebli hareket edersek; o zaman Cenâb-ı Hak büyük ecirler, sevaplar verecek. (*Felehû ecruhû inde rabbihî*)

“Böyle yapan bir kulun sevabı Rabbinin yanında, huzurunda teşekkül eder ve orada korunur, mahfuz kalır. Yarın onun mükâfatını, faydasını görecek. (Ve lâ havfun aleyhim) Ve böyle insanlara, zâtını Allah’a teslim eden ve muhsin olarak güzel kulluk yapanlara, ahirette bir korku olmayacak.

Aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler! Cenâb-ı Hak bizleri böyle halis bir şekilde Rabbine tam bağlananlardan, kendisini tam teslim eden, yüzünü tam Cenâb-ı Hakk’a dönenlerden eylesin... Bütün ömrümüz boyunca yaptığımız her işimizi güzel yapmayı nasib etsin...

Çünkü, İslâm’ın güzel tarafı var. Müslüman güzel oldu mu, niyeti iyi oldu mu, yaptığı her işten sevap alır. Yâni,

“—Ben şimdi şu vakitte yatayım da, geceleyin teheccüde kalkayım da, teheccüd namazımı aklım başında güzel güzel, hissede hissede kılabileyim! Vücudum uykulu uykulu olmasın, kafam bulanık olmasın.” diye yatarsa, gündüz öğlen civarında kaylûle uykusu uyursa; o uykusu bile ibadet olur.

Uykuda bir şey yapmıyor ki insan, yatağa yatıyor, işte boş geçiyor vakit... Boş geçiyor ama, ilerideki bir ibadet niyetiyle o istirahatı yaptığı için Allah sever.

“—Ben şu yemeği yiyeyim de, ibadete, taate kuvvet olsun...” diye yemek yese, sevap alır.

“—Ben evleneyim de haramlardan, günahlardan kendimi kurtarayım!” diye evlense, evlilikten sevap alır. Hayattaki bütün icraatımız, faaliyetimiz bize sevap kazandırabilir, niyetimiz iyi olursa... Bütün icraat ve faaliyetimiz bizi vebal altına sokabilir, niyet bozuk olursa, gösteriş için olursa; veya bid’at olursa, yalan yanlış olursa...

Onun için, bu iki hususa çok dikkat etmemiz lâzım: Samimiyete çok dikkat etmemiz lâzım! Yaptığımız her işi çok güzel yapmaya dikkat etmemiz lâzım!..

Başkaları tabii çeşit çeşit laflar söylüyorlar. Dünyada rekabet denilen şey çok, kıskanmak denilen şey çok... Tenkit denilen şey de çok oluyor. İyileri de tenkit ediyorlar. Çok iyileri de tenkit ediyorlar. Hatta Peygamber Efendimiz’i de nice nice kişiler kalkmış, ileri geri konuşmalarla tenkit etmeye çalışmış. Kimisi şair demiş, Kur’an-ı Kerim’i şiir gibi gördüğü için... Kimisi mecnun demiş, böyle vahiy geldiği zamanki haline bakarak... Kimisi kâhin demiş, istikbali görüyor, mucize gösteriyor diye ama, hiç birisi değil; peygamber...

İşte Peygamber Efendimiz Allah’ın en sevgili kulu olduğu halde, Allah’ın en seçkin kulu olduğu halde tenkit edildiğine göre, anlayacağız ki iyiler tenkit edilebiliyor. Her tenkidi ölçüye vuracağız. Haklıysa haklı, haksızsa haksız diyeceğiz. “Yersiz, yurtsuz, saçma sapan bir söz!” diyeceğiz. “Bu tenkidin yeri yok, aslı esası yok!” diyeceğiz. “Bu başyazı saçma!” diyeceğiz, “Bu gazete saçmalıyor!” diyeceğiz,

“Bu televizyon programında tamamen gerçekler çarpıtılıyor.” diye anlayacağız yâni. Bir de bu adamların bir usülleri var, diyorlar ki: “—Bir çamur at, kabul edilmezse de izi kalır.”

Birazcık birisi daha atar, bir daha birisi daha atar, bir daha birisi daha çamur atar; sonunda herkes inanır. Yâni, çamur atmalardan da, iyi insanların kadrini gözümüzde, gönlümüzde düşürmeyeceğiz.

Kimisi İmam-ı Âzam Efendimiz’e çatıyor. Kimisi İmam Mâturidî Efendimiz’e çatıyor. Kimi Ehl-i Sünnet mezhebimize çatıyor. Kimisi şuna çatıyor, kimisi buna çatıyor... Çatanların sayısına bakarsak, o sözlerden etkilenirsek, yanlış olur. Doğruya doğru, eğriye eğri...

Yâni, biraz bağışıklı olmalıyız, aldatmalara karşı kuvvetli olmalıyız. Mikroplar çok... Vücut kuvvetli olursa, mikroplar vücuda tesir etmiyor; zayıf olursa geliyor, icraatını yapıyor. Mikroplu bir ortamda yaşıyoruz. Dünyada mikrop var, havada mikrop var, suda mikrop var... Derimizin üstünde mikrop var, tuttuğumuz kapı tokmağında, kalemde ve sâirede, her şeyde mikrop var ama, kuvvetli olduğu zaman vücuda tesir etmiyor. Vücut zayıf olduğu zaman tesir ediyor, salgın hastalık çıkıyor vs.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizim imanımızı kuvvetli eylesin... Mikroplara karşı, hastalıklara karşı kuvvetli, bağışıklı eylesin... Akl-ı selim sahibi eylesin, hiss-i selim sahibi eylesin, zevk-i selim sahibi eylesin...

Muhsin eylesin, her şeyi güzel yapmağa muvaffak eylesin... Kulluğumuzu güzel yapalım, İslâm'a güzel hizmet edelim, İslâm'ı güzel savunalım!..

d. Herkes İslâm'ı Savunmalı!

Biliyorsunuz aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler, İslâm'ın savunulması için bir ayrı sınıf yok... Her müslüman İslâm'ı savunacak. Şimdi İslâm'a çok büyük hücumlar var. Müslüman ülkeleri emperyalistler sömürdüler. Harpler, darplar, saldırılar yaptılar, zayıf düşürdüler, fakir düşürdüler. Kendileri de sömürdükleri paralarla semirdiler. Semirince yükseldiler, zenginlediler. Şimdi ondan kendilerini ağa, paşa sanıyorlar. Halbuki hepsi haramla oldu.

Ondan sonra da, fakir müslümanlara tepeden baktılar. Bir de kendi topladıkları güçlerle müslümanları tamamen yok etmeye çalıştılar. Artık Moskova yıkıldı diyorlar, hedef Mekke diyorlar. Onun için her müslümanın İslâm'a, müslümanlara yardım etmek şuurunda olması lâzım! Savunma ve İslâm'ı anlatma, öğretme gayretinde olması lâzım!

Hepimiz birleşirsek, bu tehlikelere karşı kendimizi ve dinimizi koruruz. Dinimizi yayarız, yanlışlıkları düzeltir, dünyadaki kötülükleri izale ederiz. Hayrı ve hakkı hakim kılarız. Böylece de güzel şeyler yaptığımız için, insanları her türlü kötülükten kurtardığımız için, Rabbimizin rızasına ereriz. Hem dünyada hem ahirette aziz ve bahtiyar oluruz.

Bunu temenni ediyoruz, niyetimiz, arzumuz bu... Buna göre de hazırlanalım!..

Birinci işimiz İslâm'a hizmet olsun, İslâm'ı anlatmak olsun, İslâm'ı öğretmek olsun, tevhidi anlatmak olsun, yanlışlıkları düzeltmek olsun!.. Tatlı tatlı, sevimli sevimli, güzel güzel anlatalım! Sahabe gibi olalım, sahabe faaliyeti yapalım; sahabe gibi bize de Cenâb-ı Hak lütuflar ihsan eylesin... Çünkü, ümmetin bozulduğu zamanda, bir sünneti ihya edene yüz şehid sevabı verilecek. Şehid sevapları almak ne kadar güzel!..

Allah bizi büyük sevaplara nâil eylesin... İki cihanda aziz eylesin... Kimsenin önünde mağlub ve mahcub düşürmesin... Hor ve zelil etmesin... Aramızdaki fitneleri, fesadları izâle eylesin... Bizi düşmanlara karşı güçlü eylesin... Hem dünyada hem de ahirette aziz ve bahtiyar eylesin... Cennetiyle cemâliyle hepimizi müşerref eylesin...

Aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler, *es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!*..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

26. 10. 1999 - MEKKE

[Bütün TEFSİR DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü